

БОГАТСТВО ОРНИТОФАУНЕ СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ „ЛАЛИНАЧКА СЛАТИНА” КОД НИША

Марко Николић¹, Милан Илић¹

¹ Биолошко грешиво „Др Сава Пејровић“, Вишеградска 33, 18000 Ниш, info@bddsp.org.rs

Извод: Систематска истраживања орнитофауне заштићеног подручја Споменик природе „Лалиначка слатина” до сада нису спроведена, а подаци о неким врстама птица слатине наводе се само у студији заштите овог подручја. Прва систематска истраживања орнитофауне спроведена су у периоду 2020–2021. године са акцентом на гнездећи период већине врста. Прикупљени подаци обједињени су са подацима из студије заштите и указују на присуство 72 врсте птица из 24 породице и 12 редова. Миграторни статуси показују да на подручју доминирају гнездарице, забележене су чак 42 врсте, а евидентиране су и 24 врсте луталица, 5 врста зимовалица и 1 пролазница. Већина врста птица која се среће на подручју Лалиначке слатине налази се на националним и међународним листама које су значајне с аспекта заштите због своје угрожености и реткости.

Кључне речи: Лалиначка слатина, разноврсност фауне птица.

Abstract: Systematic research of the ornithofauna of the Natural Monument "Lalinačka slatina" salt marsh has not been conducted so far, and data on some species of salt marsh birds are given only in the conservation study of this area. The first systematic surveys of ornithofauna were conducted in the period 2020-2021 with an emphasis on the nesting period of most species. The collected data were combined with data from the conservation study and indicated the presence of 72 bird species from 24 families and 12 orders. Migratory statuses have shown that the area is dominated by nesting birds, as many as 42 species have been recorded, as well as 24 species of strays, 5 species of wintering birds and 1 passer-by. Most of the bird species found in the „Lalinačka slatina” area are included in the various national and international lists, and are important considering the aspect of protection since they are endangered and rare.

Key words: Saltmarsh Lalinačka slatina, the diversity of ornithofauna

УВОД

Слатинска земљишта (халофитска, халоморфна земљишта или само слатине) најчешће се јављају на местима некадашњих сланих језера и мора (Јовић *и сар.*, 2013). Халоморфна земљишта се на северу Србије, у Панонској низији, јављају у оквиру пољопривредних предела и у некадашњим плавним зонама великих река Дунава, Тисе и Тамиша (Пузовић & Пањковић, 2015). Слатине представљају фрагилне и изузетно угрожене типове станишта, које одликује присуство карактеристичне флоре и вегетације. Поред тога, њих одликује и фрагментарност њихове појаве, а самим тим и врсте везане за овај тип станишта имају изразито расцепкане ареале (Zlatković *и сар.*, 2005). Јужно од Саве и Дунава оваква станишта се јављају само локално у околини Ниша, Прокупља и Врања. Ове слатине представљају реликтна станишта са флором и вегетацијом која се развија у условима изолације и великог антропогеног притиска (Zlatković *и сар.*, 2005). Због својих природних вредности углавном се класификују као важна подручја за биљке (енг. Important Plant Areas, IPA), односно важна подручја за птице (енг. Important Bird Areas, IBA) (Јовић *и сар.*, 2013, Пузовић *и сар.* 2009).

На неколико места у околини Ниша подземне воде обогаћене минералним солима избијају из дубине подлоге формирајући халоморфна земљишта. Ови фрагменти су обухваћени називом „лалиначко слатинско подручје” (Zlatković *и сар.*, 2005). Једна од највећих и најочуванијих слатина налази се код места Лалинац, због чега је и добила назив Лалиначка слатина. Подручје је 2015. године стављено под заштиту као споменик природе („Службени лист града Ниша”, бр. 17/2015 и 74/2015).

Лалиначка слатина је једна од најбоље истражених слатина овог подручја. Највише истраживача посетило је слатину с циљем истраживања флоре и вегетације (Панчић, 1884; Петровић, 1885; Niketić, 1995; Milosavljević *и сар.*, 2002; Zlatković *и сар.*, 2005; Randelović *и сар.*, 2007). Први фаунистички подаци представљени су тек у студији заштите (Јовић *и сар.*, 2013), где су обрађивани херпетофауна и орнитофауна слатине. Систематска истраживања орнитофауне нису спроведена, али су орнитолози Братислав Грубач и Методија Велевски независно један од другог посетили ово подручје током 2003, 2009. и 2013. године (Јовић *и сар.*, 2013).

На локалитету је током 2020. године од стране Биолошког друштва „Др Сава Петровић” из Ниша започето систематско истраживање фауне птица са циљем инвентаризације врста и њиховог

понашања на станишту, са посебним освртом на процену миграторног статуса и значаја врста за заштиту природе на националном и међународном нивоу.

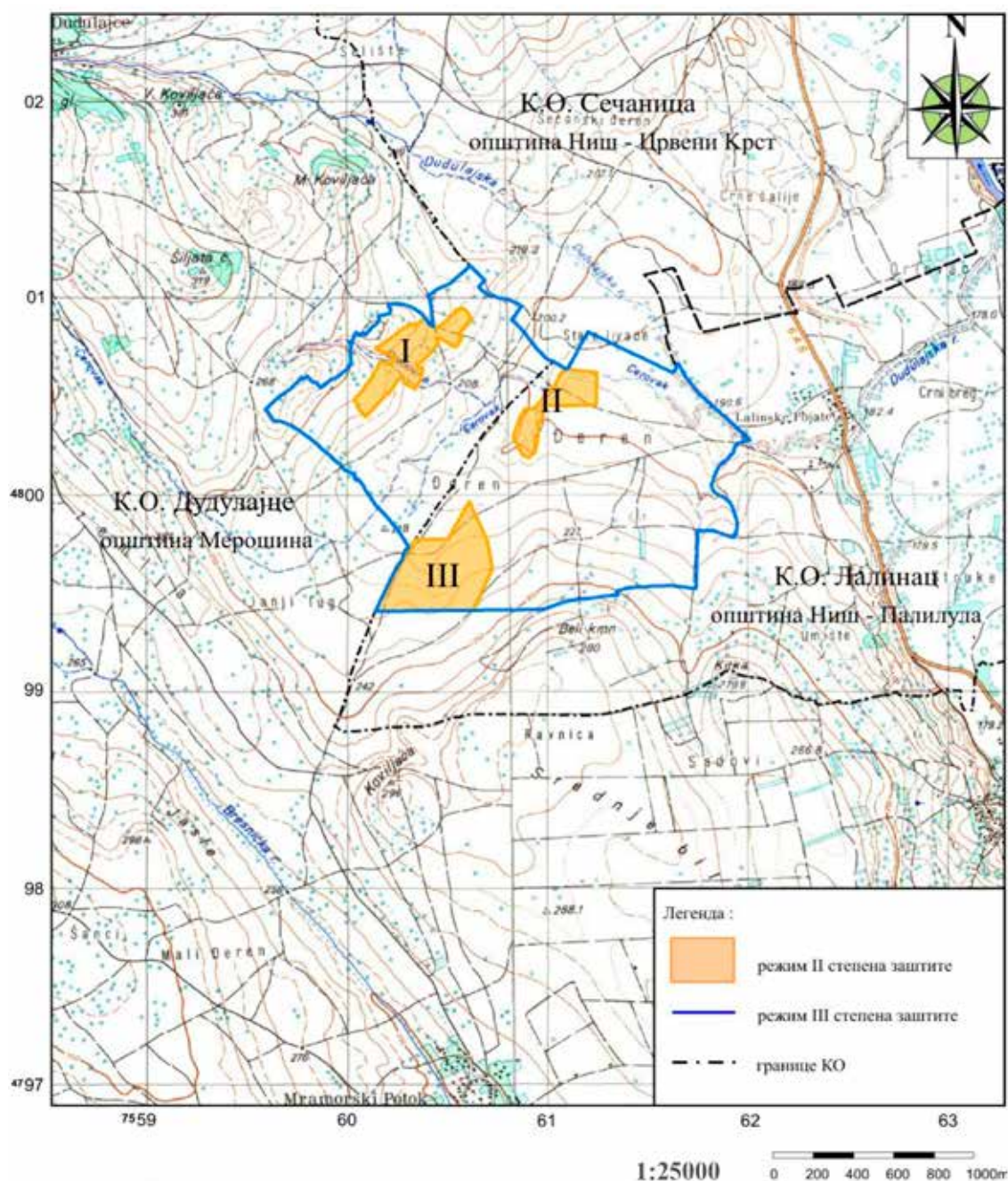
МАТЕРИЈАЛ И МЕТОДЕ

Истраживано подручје

Лалиначка слатина се налази у југоисточној Србији, северозападно од града Ниша, надомак села Лалинац и Лалинске Појате по коме је слатина добила назив (у народу је овај предео познат као Лалиначки Ђерам). Територија заштићеног подручја простире се на територији градске општине Палилула града Ниша (К.О. Лалинац) и општине Меровина (К.О. Дудулајце) (Слика 1), а његова површина је 251 h 75 a 18 m², и обухвата две зоне/режима различитог степена заштите (II степен 14,15% и III степен 85,85%) (Дирекција за изградњу града Ниша, 2015).

Споменик природе „Лалиначка слатина” позициониран је на речним терасама са леве стране Јужне Мораве, у долини Дудулајске реке (N43°20'40”, E21°44'44”). Овај део слива Дудулајске реке има више притока, а својом дужином издваја се поток Церовак (Јовић *и сар.*, 2013). И корито Дудулајске реке, и корито потока Церовак, продубљени су и регулисани ради одводњавања слатине, чиме се со из сланих извора спроводи у речне токове, а што за последицу има да се исушују слана и полуслана хигрофилна станишта (Јовић *и сар.*, 2013). На местима где продубљивање корита потока није извршено јављају се простране забарене површине покривене трском (*Phragmites australis*) или слатински фрагменти са зонама беличасте земље (Zlatković *и сар.*, 2005). Вегетација слатине је услед јаког антропогеног притиска деградирана и девестирана, али и поред тога формирају се различити типови станишта који погодују различитим врстама птица.

У централном делу слатине вегетација има мозаичан распоред услед промена у заслањености и влажности подлоге (Zlatković *и сар.*, 2005). У новије време, велики део слатине чине и обрадиве површине (Дирекција за изградњу града Ниша, 2015), а ободни делови обрасли су ливадском вегетацијом. Заслањена подлога и превођење земљишта око саме слатине у пољопривредне површине најбитнији су разлози за одсуство шумских екосистема на овом простору. Шумска и жбунаста станишта нешто су развијенија на ободу слатине. Жбуњаци су сконцентрисани уз сам руб централне слатине, а карактеристична врста је драча (*Paliurus aculeatus*) у заједници са другим жбунастим врстама. На

Слика 1: Положај и границе заштићеног подручја Споменик природе ”Лалиначка слатина”, аутор и уредник карте: Д. Мишић, М. Илић, рецензент: Д. Нешић, картографски извор: Студија Завода за заштиту природе Србије „СП Лалиначка Слатина” из 2013. године - Коришћене подлоге: ТК25 Ниш 582-1-4 и ТК25 Ниш 582-2-3 из 1971., које је издао Војногеографски институт из Београда.

око 500 метара од централне слатине налази се издвојена жбунаста формација где је доминантна врста бели глог (*Crataegus monogyna*), а изнад ове формације налази се још једна површина са жбунастом вегетацијом у којој се јављају и багрем (*Robinia pseudoacacia*), трњина (*Prunus spinosa*), вез брест (*Ulmus effusa*) и пасдрен (*Rhamnus cathartica*) (Јовић и сар., 2013).

Корито Дудулајске реке обрастају хигрофилни типови шума које граде црна топола (*Populus nigra*), бела топола (*Populus alba*), бела врба (*Salix alba*), вез (*Ulmus effusa*), пољски брест (*Ulmus minor*), трњина (*Prunus spinosa*), бели глог (*Crataegus monogyna*), хмељ (*Humulus lupulus*), павит (*Clematis vitalba*) и багрем (*Robinia pseudoacacia*) (Јовић и сар., 2013).

Теренска истраживања

Истраживање и евидентирање (посматрањем, фотографисањем и снимањем, регистровањем звукова) фауне птица реализовано је у периоду 2020–2021. године, с тим што је 19 теренских обилазака реализовано у току 2020. године (5 дана у мају, по 3 у јануару, априлу и јуну, 2 у септембу, а по један у јулу, августу и новембру), док је један теренски обилазак обављен у јануару 2021. године. Најинтензивнија истраживања спроведена су у гнездећем периоду већине врста (април–јун), док су у периоду сеобе и зиме истраживања била мање интензивна.

Током обиласка терена коришћене су две најчешће методе за истраживање фауне птица, линијски и тачкасти трансект (Bibby *et al.*, 1998; Gregory *et al.*, 2004). Приликом коришћења линијског трансекта пописиване су врсте птица које су уочене, фотографисане или препознате по звуку дуж унапред дефинисане линије кретања (Sutherland *et al.*, 2004). Трансектне линије одређене су уз помоћ Google Earth Pro софтвера тако да трансекти пролазе *кроз различите типове станишта, али и кроз потенцијално најбиодиверзитетнија подручја. За потребе овог истраживања дефинисане су две трансектне линије дужине по 1,5 km. Поред линијског трансекта, коришћена је и метода пописивања птица у стоп тачкама (Sutherland *et al.*, 2004). На овим местима пописиване су све птице које су уочене, фотографисане или препознате по звуку. Унапред је дефинисано 6 стоп тачака на различитим типовима станишта са задржавањима од по 15 минута.

За проверу присутности/одсутности појединих врста коришћена је и метода „дозивач” или „tare playback” (Gregory *et al.*, 2004), на површинама под трском и жбуњацима. Понашање птица је служило да се одреде атлас-кодови гнежђења, а птице гнездарице сврстане су у групу могућих, вероватних или потврђених гнездарица. Могуће гнездарице су врсте чије су јединке (код 1) и територијални мужјаци (код 2) посматрани у време гнездеће сезоне у одговарајућем станишту. У категорију вероватних гнездарица сврстани су парови у станишту повољном за гнежђење (код 3), затим случајеви налажења истог/истих територијалних мужјака на истом месту неколико пута (код 4), птице које се шепуре, удварају и изводе свадбене летове (код 5) и птице које се узнемирено или нервозно понашају (код 7). Потврђено гнежђење подразумева понашања попут одвраћање пажње или глумљење повреде (код 10), случајеве где је пронађено коришћено гнездо или љуске јаја (код

11), где су пронађени недавно излежени младунци или младунци у паперју (код 12), пронађени родитељи који посећују активно гнездо или инкубирају јаја на гнезду (код 13), родитељи који износе измет младунаца из гнезда или им доносе храну (код 14), случајеве где је пронађено гнездо са јајима (код 15) и где је пронађено гнездо са младунцима, посматраним или слушаним (код 16).

За проналажење и идентификацију врста коришћени су двогледи увећања 8x42 и 10x50 (Nikon Prostaff 7S), док су за потребе израде фотодокументације коришћене камере жижне даљине до 1.365 mm и камере са могућношћу снимања видео материјала у UHD резолуцији (3840x2160 px, 29,97/25 кадрова у секунди) (Canon SX70HS, 7D mark II, 5D mark IV). За идентификацију таксона коришћен је приручник за препознавање птица „Collins Bird Guide - 2nd edition” (Svensson *et al.*, 2009) као и друга помоћна литература (Ferguson-Lees & Christie, 2001; Hume, 2002). Систематика и научна номенклатура у овом раду дати су по BirdLife International (2020) номенклатури, док је српска номенклатура дата према Шћибан и *сар.* (2015). За прикупљање података на терену коришћена је андроид апликација NaturaList (<https://data.biolovision.net/>). Помоћу ове апликације бележене су координате свих налаза са великом прецизношћу (<5m), датум и тачно време налаза, атлас-кодови гнежђења и опажања са терена. За обраду и складиштење прецизно геореференцираних података коришћен је Microsoft Office 365 софтверски пакет.

РЕЗУЛТАТИ И ДИСКУСИЈА

Претходна истраживања (2003-2013)

Подаци о орнитофауни Споменика природе „Лалиначке слатине” до сада нису публиковани, већ су поменути у студији заштите овог подручја. Самим тим, ни систематска истраживања фауне птица на овом подручју нису до сада спроведена. Увидом у студију (Јовић и *сар.*, 2013) установљено је да су орнитолози посетили ово подручје укупно 7 пута у периоду од 2003. до 2013. године (Братислав Грубач – 30.06. и 05.08.2003, 26.03, 20.07. и 10.09.2009. и 17.06.2013. године и Методија Велевски – 1.6.2013. године) и забележили присуство 37 врста птица. Аутори студије дали су процене миграторног статуса евидентираних врста и навели да подручје насељава 26 гнездарица (9 станарица и 17 селица), а 9 врста су означене као луталице. Врсте које се не гнезде и не зимују на овом подручју, већ се могу срести током пролећ-

не и јесење сеобе (пролазнице), нису биле забележене, јер детаљна истраживања нису спровођена. Неке од врста забележених током ових посета су бела рода (*Ciconia ciconia*), орао змијар (*Circaetus gallicus*), еја мочварица (*Circus aeruginosus*), вивак (*Vanellus vanellus*), степска трептељка (*Anthus campestris*), руси сврчак (*Lanius collurio*), виноградарска стрнадица (*Emberiza hortulana*) и црноглава стрнадица (*Emberiza melanocephala*). Присуство крсташа (*Aquila heliaca*) у студији се наводи само на основу анкете.

Истраживање фауне птица (2020–2021)

Током орнитолошких истраживања Биолошког друштва „Др Сава Петровић“ из Ниша у току 2020. године, кроз 19 теренских обиласка прикупљено је 411 података (без поновака врста за један теренски дан). Налаз 5 младунаца утине (*Asio otus*) забележен је 30.5.2019. (Слика 2) и додат у сет података као потврда гнезђења врсте. Током обиласка подручја 14.01.2021. забележене су 22 врсте, од чега треба поменути јато од 25 вивака (*Vanellus vanellus*), јато од 14 златних вивака (*Pluvialis apricaria*), јато од 5 барских шљука (*Gallinago gallinago*) и јато од 6 ритских сова (*Asio flammeus*). У периоду од јануара 2020. до јануара 2021. године укупно је забележено 65 врста птица. У Табели 1. дат је обједињен преглед свих врста птица забележених на подручју Лалиначке слатине, са назнаком да ли је присуство врсте забележено приликом истраживања орнитофауне или се присуство наводи у студији заштите.

Врсте птица од националног значаја

Врсте од националног значаја обухватају строго заштићене и заштићене дивље врсте птица према Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС”, бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016). На територији Лалиначке слатине забележено је 13 заштићених и 58 строго заштићених дивљих врста птица. Евидентирани су и врсте које су заштићене Законом о дивљачи и ловству („Службени гласник РС”, – 18/2010 и 95/2018 - др. закон), а то су сива чапља (*Ardea cinerea*), голуб гривнаш (*Columba palumbus*), сива врана (*Corvus cornix*) гачац (*Corvus frugilegus*), препелица (*Coturnix coturnix*), јаребица (*Perdix perdix*), фазан (*Phasianus colchicus*), сврака (*Pica pica*) и грлица (*Streptopelia turtur*).

Слика 2: Младунац утине (*Asio otus*), фото: Саша Станковић

Врсте птица од међународног значаја

На подручју Лалиначке слатине забележено је и присуство великог броја врста од међународног значаја. Укупно 40 врста се налази на листи строго заштићених (анекс II), а 22 на листи заштићених врста (анекс III) Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта, познатије као Бернска конвенција („Службени гласник РС – Међународни уговори”, бр. 102/2007).

У односу на Конвенцију о међународном промету угрожених врста дивље фауне и флоре тј. Вашингтонску конвенцију („Службени лист СРЈ – међународни уговори”, бр. 11/2001), познатију као CITES конвенцију, на подручју слатине до сада нису забележене врсте које се налазе на додатку I, али је забележено 11 врста које се налазе на додатку II и 3 врсте на додатку III. Додатак II обухвата врсте којима не прети истребљење, али се морају подвргнути контроли како до истребљења не би дошло, а додатак III садржи врсте за које поједине државе потписнице Конвенције сматрају да су потребне мере контроле у међународном промету.

Према Директиви 2009/147/ЕЗ европског парламента и већа о очувању дивљих птица

(кодификована верзија) (Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council on the conservation of wild birds (codified version)), 14 врста са подручја слатине налази се на додатку I, 16 на додатку II, а 4 врсте на додатку III (Табела 1). Додатак I садржи листу врста птица за које се прописују посебне мере заштите и за које је забрањена продаја, транспорт ради продаје, чување ради продаје и сваки други вид експлоатације, док додаци II и III садрже списак врста које се под строго контролисаним условима могу користити.

Угроженост према IUCN критеријумима

Међународна унија за заштиту природе (енг. *International Union for Conservation of Nature, IUCN*) прописала је критеријуме за различите категорије угрожености а ти критеријуми су широко прихваћени код институција и појединаца укључених у процес заштите природе. На основу података доступних на званичном сајту IUCN (2022) и на основу података из Црвене књиге птица Србије (Radišić *et al.*, 2018), на слици 5 приказан је број врста гнездећих и негнездећих популација са националним статусом угрожености и укупан број врста са глобалним статусом угрожености забележених на територији заштићеног подручја Споменик природе „Лалиначка слатина” у односу на IUCN категорије угрожености.

Угрожени таксони (критично угрожени – CR, угрожени – EN, рањиви – VU) Лалиначке слатине на националном нивоу су:

- за гнездеће популације: крсташ (*Aquila heliaca*), ритска сова (*Asio flammeus*), еја ливадарка (*Circus pygargus*), сива ветрушка (*Falco vespertinus*), барска шљука (*Gallinago gallinago*), јаребица (*Perdix perdix*) и грлица (*Streptopelia turtur*);
- за негнездеће популације: крсташ (*Aquila heliaca*), ритска сова (*Asio flammeus*), пољска еја (*Circus cyaneus*), препелица (*Coturnix coturnix*) и грлица (*Streptopelia turtur*).

Угрожени таксони Лалиначке слатине на глобалном нивоу су крсташ (*Aquila heliaca*) и грлица (*Streptopelia turtur*).

Миграторни статус

На основу података приказаних у Табели 1. може се констатовати да је на подручју Лалиначке слатине до сада забележено присуство 72 врсте птица. Укупно је констатовано присуство 42 врсте гнездарица и то 20 станарица, врста које се гнезде на територији заштићеног подручја и срећу се током целе године и 22 врсте селица, односно

врста које се гнезде а зимски период проводе у јужнијим областима.

Гнездарице су подељене на потврђене, вероватне и могуће гнездарице према међународним атлас-кодovima (енг. European Bird Census Council) (Gregory *et al.*, 2004). Од укупног броја гнездарица за 29 је потврђено гнезђење, 10 врста је добило статус вероватних гнездарица, а 3 врсте статус могућих гнездарица овог подручја. Могуће гнездарице су еја мочварица (*Circus aeruginosus*), ђубаста шева (*Galerida cristata*) и пупавац (*Upupa epops*). Од вероватних треба поменути еју ливадарку (*Circus pygargus*). На слатини је њено појављивање забележено у два наврата, 7. маја 2020. године су забележене 3 јединке (мужјак и две женке), а 22. августа 7 јединки (мужјак, женка и 5 јувенилних јединки). Потврђени случајеви гнезђења углавном подразумевају налазе јаја (Слика 3), младунаца на гнезду (Слика 4) и адекватна понашања родитеља (кодови 10-16), попут посећивања активног гнезда и лежања на јајима.

Методолошки приступ и детаљнија истраживања довели су до промена удела миграторних

Слика 3. Јаје барске кокице (*Gallinula chloropus*).
Детерминатор: Радислав Мирић, фото: Марко Николић

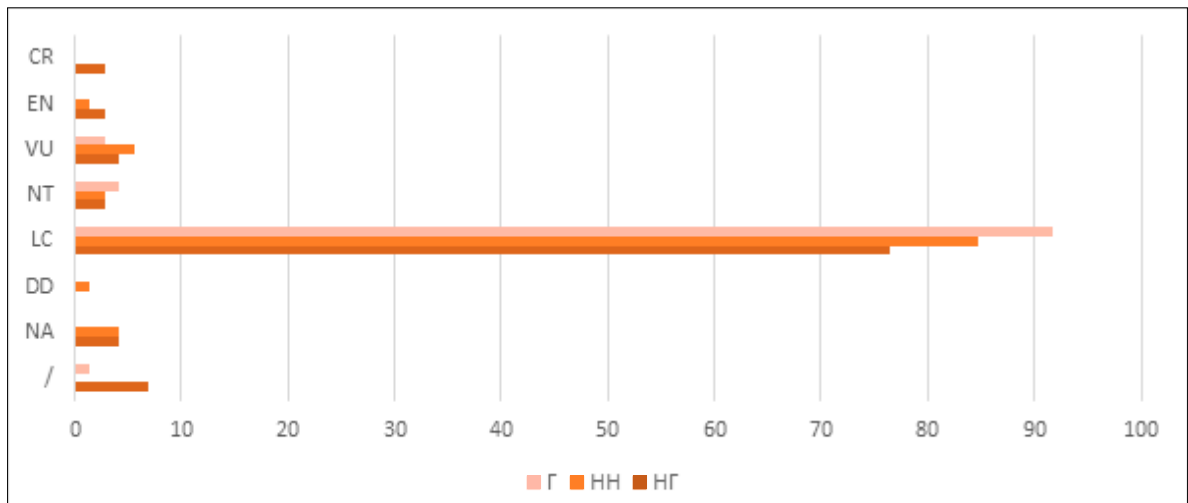

Слика 4. Гнезђење гаврана (*Corvus corax*), активно гнездо са три младунца (17. април 2020), фото: Марко Николић

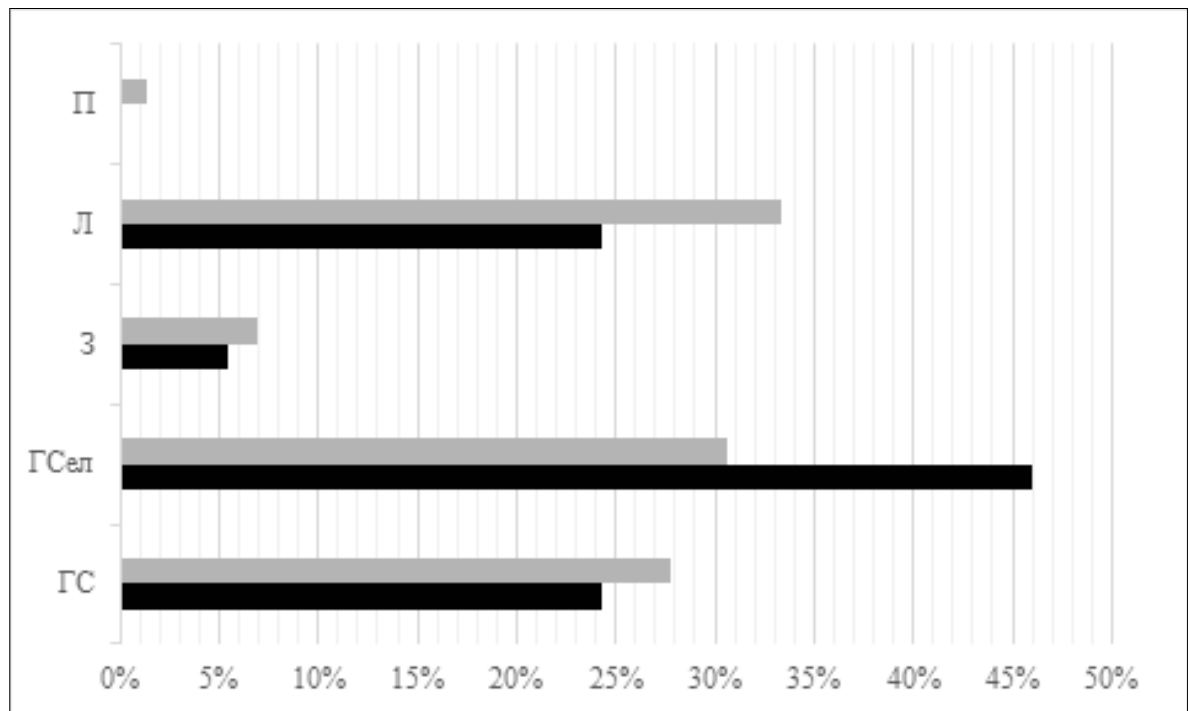
статуса врста у укупном узорку (Слика 5). Подаци прикупљени у периоду од 2003. до 2013. године који су приказани у студији заштите (Јовић и сар., 2013) наводе присуство 70,26% гнездарица. Истраживање птица у периоду од јануара 2020. до јануара 2021. године број гнездарица процентуално је смањен на 58,46% (Слика 6). Значај подручја се на овај начин никако не умањује, већ напротив, број врста које се гнезде на територији Лалиначке слатине повећан је са 26 на 38 врста. Промена у процентуалној заступљености гнездарица резултат је истраживања фауне птица у периоду сеобе и зимовања. Након систематског истраживања фауне птица слатине, неки миграторни статуси су промењени у односу на податке наведене у студији заштите и то:

- Пронађено је активно гнездо гаврана (*Corvus corax*) са 3 младунца па је његов статус промењен из статуса луталице (Л) у статус гнездарице станарице (ГС) (Табела 1);
- Црноглава траварка (*Saxicola torquatus*) је врста која у току два зимска периода истраживања није забележена на овом подручју, а у гнездећем периоду је забележено присуство певајућих мужјака. Њен статус је промењен из статуса вероватне гнездарице селице / гнездарице селице (вГСел/ГС) у вероватну гнездарицу селицу (вГСел);
- Неколико налаза зимских јата вивака (*Vanellus vanellus*) потврдила су претпоставку да се ради о гнездарици станарици (ГС);

Систематско истраживање фауне птица подразумева већи број дана проведених на терену, што је условило и бележење већег броја луталица, односно врста које се не гнезде, не зимују и не селе преко подручја, већ га посећују у дисперзији и лутању. Укупно су забележене 24 врсте означене као луталице. Присуство крсташа (*Aquila heliaca*) није потврђено током истраживања, али је врста уврштена у фауну Лалиначке слатине на основу раније анкете локалног становништва објављеног у студији заштите (Јовић и сар., 2013). Сива ветрушка (*Falco vespertinus*) је врста која је забележена у два наврата (6. и 7. мај 2020. године) и снимљена је на терену (Слика 7). Иако је забележено присуство мужјака и женке два узастопна дана у гнездећем периоду (Пузовић и сар., 2015), на територији заштићеног подручја нису примећена одговарајућа станишта да би врста добила гнездећи код 3 и самим тим била сврстана у вероватне гнездарице подручја. Оно што се може претпоставити је да се је ова врста забележена на сеоби или да се (мало вероватно) гнезди близу територије заштићеног подручја, али у будућим истраживањима треба обратити пажњу на њено појављивање. Још једна врста која је добила статус луталице јесте и ружичасти чворак (*Pastor roseus*). Ова врста је забележена само једном и то 19. маја 2020. године, када је јато од око 15 јединки посматрано у прелету.

Слика 5. Број гнездећих (НГ) и негнездећих врста птица (НН) са националним статусом угрожености и укупног броја врста са глобалним статусом угрожености (Г) на територији заштићеног подручја Споменик природе „Лалиначка слатина” у односу на национални статус угрожености према IUCN категорији угрожености. Легенда: CR – критично угрожена, EN – угрожена, VU – рањива, NT – скоро угрожена, LC – последња брига, DD – недовољно података, NA – није евалуисан, / – без статуса.

Слика 6. Процентуална заступљеност миграторних врста у односу на истраживања Завода за заштиту природе Србије у периоду 2003–2013. (црна боја) и Биолошког друштва „Др Сава Петровић” из Ниша за период 2003–2021. (сива боја). Легенда: П - пролазница, Л - луталица, З - зимовалица, ГСел - гнездарица селица, ГС - гнездарица станарица.

Врсте које посећују слатину током зимских месеци, а не гнезде се, су ливадска трептељка (*Anthus pratensis*), ритска сова (*Asio flammeus*), пољска еја (*Circus cyaneus*), велики сврчак (*Lanius excubitor*) и златни вивак (*Pluvialis apricaria*). Ритска сова забележена је у зимском периоду (јануар 2021) на територији слатине (Николић & Илић, 2021), што је први налаз после више од 40 година за територију Ниша (Novčić, 2004). На Лалиначкој слатини је забележено јато од 14 златних вивака, што је на основу публикованих података прво зимовање ове врсте у Србији и први налаз ове врсте за ширу околину Ниша (Николић, 2021). Процент зимовалица је након истраживања повећан са 5,4% на 7,7%.

Врста којој је додељен статус пролазнице, односно врста која је забележена само у току јесење сеобе, јесте брезов звиждак (*Phylloscopus trochilus*). Вероватно је да је број пролазница већи од забележеног, а у даљим истраживањима орнитофауне Лалиначке слатине треба усмерити више пажње на период сеобе птица.

Слика 7. Сива ветрушка – женка (*Falco tinnunculus*), фото: Марко Николић

Табела 1: Списак забележених врста птица на територији заштићеног подручја Споменик природе „Лалиначка слатина“ у периоду од 2003. до 2021. године у односу на податке Завода за заштиту природе Србије (Јовић и сар., 2013) и теренска истраживања са статусом врста на националном и међународном нивоу.

Редни број	Научни назив	Народни назив	Извор информација	Национална заштита	Бернска конвенција	CITES	Директива о птицама	Национални статус заштите гнездеће популације	Национални статус заштите негнездарца	Глобални IUCN статус	Миграторни статус
1.	<i>Accipiter nisus</i>	Кобац	Т	I	II	II		LC	LC	LC	Л
2.	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Велики трстењак	ЛТ	I	II			LC	LC	LC	вГСел
3.	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Трстењак рогожар	Л	I	II			LC	LC	LC	вГСел
4.	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Трстењак цвркутић	Т	I	II		ПВ	LC	LC	LC	вГСел
5.	<i>Aegithalos caudatus</i>	Дугорепа сеница	Т	I	III			LC	LC	LC	вГС
6.	<i>Alauda arvensis</i>	Пољска шева	ЛТ	I	III		ПВ	LC	LC	LC	ГС
7.	<i>Anthus campestris</i>	Степска трептељка	Л	I	II		I	LC	LC	LC	ГСел

Редни број	Научни назив	Народни назив	Извор информација	Национална заштита	Бернска конвенција	CITES	Директива о птицама	Национални статус заштите гнездеће популације	Национални статус заштите негнездарца	Глобални IUCN статус	Миграциони статус
8.	<i>Anthus pratensis</i>	Ливадска трептељка	Т	I	II			/	LC	NT	З
9.	<i>Aquila heliaca</i>	Крсташ	Л	I	II	II	I	CR	EN	VU	Л
10.	<i>Ardea alba</i>	Велика бела чапља	Т	I	II		I	LC	LC	LC	Л
11.	<i>Ardea cinerea</i>	Сива чапља	Л	L	III			LC	LC	LC	Л
12.	<i>Asio flammeus</i>	Ритска сова	Т	I	II	II	I	EN	VU	LC	З
13.	<i>Asio otus</i>	Утина	Т	I	II	II		LC	LC	LC	ГС
14.	<i>Buteo buteo</i>	Мишар	Л	I	II	II		LC	LC	LC	ГС
15.	<i>Carduelis carduelis</i>	Чешљугар	Т	I	II	III		LC	LC	LC	Л
16.	<i>Chloris chloris</i>	Зелентарка	Т	I	II			LC	LC	LC	ГС
17.	<i>Ciconia ciconia</i>	Бела рода	ЛТ	I	II		I	LC	LC	LC	Л
18.	<i>Circaetus gallicus</i>	Змијар	Л	I	II	III	I	NT	NT	LC	Л
19.	<i>Circus aeruginosus</i>	Еја мочварица	ЛТ	I	II	II	I	NT	LC	LC	мГСел
20.	<i>Circus cyaneus</i>	Пољска еја	ЛТ	I	II	II	I	-	VU	LC	З
21.	<i>Circus pygargus</i>	Еја ливадарка	Т	I	II	II	I	EN	LC	LC	вГСел
22.	<i>Columba livia f. domestica</i>	Дивљи голуб	Т	-	III		IIА	NA	NA	/	Л
23.	<i>Columba palumbus</i>	Голуб гривнаш	ЛТ	II L	-		IIВ; IIIА	LC	LC	LC	вГСел
24.	<i>Corvus corax</i>	Гавран	ЛТ	II	III			LC	LC	LC	ГС
25.	<i>Corvus cornix</i>	Врана	ЛТ	II L	-		IIВ	LC	LC	LC	ГС
26.	<i>Corvus frugilegus</i>	Гачац	Т	II L	-		IIВ	LC	LC	LC	Л
27.	<i>Coturnix coturnix</i>	Препелица	ЛТ	II L	III		IIВ	LC	VU	LC	ГСел
28.	<i>Cuculus canorus</i>	Обична кукавица	Т	I	III			LC	LC	LC	ГСел
29.	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Плава сеница	Т	I	II			LC	LC	LC	ГС
30.	<i>Emberiza calandra</i>	Велика стрнадица	ЛТ	I	III			LC	LC	LC	ГС
31.	<i>Emberiza cirius</i>	Црногла стрнадица	Т	I	II			LC	LC	LC	Л
32.	<i>Emberiza citrinella</i>	Стрнадица жутовољка	Т	I	II			LC	LC	LC	Л
33.	<i>Emberiza hortulana</i>	Виноградарска стрнадица	Л	I	III		I	LC	LC	LC	вГСел
34.	<i>Emberiza melanocephala</i>	Црноглава стрнадица	ЛТ	I	II			LC	LC	LC	ГСел

Редни број	Научни назив	Народни назив	Извор информација	Национална заштита	Бернска конвенција	CITES	Директива о птицама	Национални статус заштите гнездеће популације	Национални статус заштите негнездарца	Глобални IUCN статус	Миграциони статус
35.	<i>Emberiza schoeniclus</i>	Барска стрнадица	Т	I	II			LC	LC	LC	Л
36.	<i>Falco subbuteo</i>	Ластавичар	ЛТ	I	II	II		LC	LC	LC	Л (мГСел)
37.	<i>Falco tinnunculus</i>	Ветрушка	ЛТ	I	II	II		LC	LC	LC	ГС
38.	<i>Falco vespertinus</i>	Сива ветрушка	Т	I	II	II	I	VU	LC	NT	Л (мГСел)
39.	<i>Fringilla coelebs</i>	Зеба	Т	I	III			LC	LC	LC	Л
40.	<i>Galerida cristata</i>	Ћубаста шева	ЛТ	I	III			LC	LC	LC	мГС
41.	<i>Gallinago gallinago</i>	Барска шљука	Т	I	III		IIА; IIIВ	CR	LC	LC	Л
42.	<i>Gallinula chloropus</i>	Барска кокица	Т	II	-		IIВ	LC	LC	LC	ГС
43.	<i>Hirundo rustica</i>	Сеоска ластва	ЛТ	I	II			LC	LC	LC	Л (ГСел)
44.	<i>Lanius collurio</i>	Руси сврчак	ЛТ	I	II		I	LC	LC	LC	ГСел
45.	<i>Lanius excubitor</i>	Велики сврчак	ЛТ	I	II		/	LC	LC	LC	З
46.	<i>Linaria cannabina</i>	Конопљарка	Т	I	II	III		LC	LC	LC	Л
47.	<i>Lullula arborea</i>	Шумска шева	Т	I	III		I	LC	LC	LC	Л
48.	<i>Luscinia megarhynchos</i>	Мали славуј	ЛТ	I	II			LC	LC	LC	ГСел
49.	<i>Merops apiaster</i>	Пчеларица	ЛТ	I	II			LC	LC	LC	вЛ
50.	<i>Motacilla flava</i>	Жута плиска	ЛТ	I	II			LC	LC	LC	ГСел
51.	<i>Oriolus oriolus</i>	Вуга	ЛТ	I	II			LC	LC	LC	вГСел
52.	<i>Parus major</i>	Велика сеница	Т	I	II			LC	LC	LC	ГС
53.	<i>Passer domesticus</i>	Врабац покућар	Т	II	-			LC	LC	LC	Л
54.	<i>Passer hispaniolensis</i>	Шпански врабац	ЛТ	I	III			LC	LC	LC	ГСел
55.	<i>Passer montanus</i>	Пољски врабац	Т	II	III			LC	LC	LC	ГС
56.	<i>Pastor roseus</i>	Ружичасти чворак	Т	I	II			NA	DD	LC	Л
57.	<i>Perdix perdix</i>	Јаребица	ЛТ	II L	III		IIА; IIIА	VU	NA	LC	ГС
58.	<i>Phasianus colchicus</i>	Фазан	Т	II L	III		IIА	NA	NA	LC	ГС
59.	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Брезов звиждак	Т	I	II			/	LC	LC	II
60.	<i>Pica pica</i>	Сврака	ЛТ	II L	-		IIВ	LC	LC	LC	Л (ГС)

Редни број	Научни назив	Народни назив	Извор информација	Национална заштита	Бернска конвенција	CITES	Директива о птицама	Национални статус заштите гнездеће популације	Национални статус заштите негнездарница	Глобални IUCN статус	Миграторни статус
61.	<i>Pluvialis apricaria</i>	Златни вивак	Т	I	III		I; IIВ; IIIВ	-	NT	LC	З
62.	<i>Saxicola rubetra</i>	Обична траварка	Т	I	II			LC	LC	LC	ГСел
63.	<i>Saxicola torquatus</i>	Црноглава траварка	ЛТ	I	II			LC	LC	LC	вГСел
64.	<i>Streptopelia turtur</i>	Грлица	ЛТ	II L	III		IIВ	VU	VU	VU	вГСел
65.	<i>Sturnus vulgaris</i>	Чворак	ЛТ	II	-		IIВ	LC	LC	LC	ГС
66.	<i>Sylvia communis</i>	Обична грмуша	ЛТ	I	II			LC	LC	LC	ГСел
67.	<i>Sylvia curruca</i>	Грмуша чаврљанка	Т	I	II			LC	LC	LC	ГСел
68.	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Царић	Т	I	II			LC	LC	LC	ГС
69.	<i>Turdus merula</i>	Обични кос	Т	I	III			LC	LC	LC	ГС
70.	<i>Turdus viscivorus</i>	Дрозд имелаш	Т	I	III			LC	LC	LC	Л
71.	<i>Upupa epops</i>	Пупавац	ЛТ	I	II			LC	LC	LC	мГСел
72.	<i>Vanellus vanellus</i>	Вивак	ЛТ	I	III		IIВ	LC	LC	NT	ГС

Легенда: Извор информација: Л – присуство врсте наведено је у студији заштите (Јовић *и сар.*, 2013), Т – присуство врсте потврђено је опсервацијом на терену, ЛТ – потврђено присуство оба извора; Национална заштита: I – строго заштићена и II – заштићена дивља врста у Србији према Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, L – врста заштићена Законом о ловству Србије; Бернска Конвенција: II – строго заштићена врста, III – заштићена врста која се лови или се на било који начин експлоатише; CITES: II – врсте којима не прети истребљење, али се морају подвргнути контроли како до истребљења не би дошло, III – врсте за које поједине државе потписнице Конвенције сматрају да су потребне мере контроле у међународном промету; Директива о птицама: додаток I – врсте за које се прописују посебне мере заштите и за које је

забрањена продаја, транспорт ради продаје, чување ради продаје и сваки други вид експлоатације; додаток II (A и B) – врсте које могу да се лове, уз услове строго ограничених сезона лова, које забрањују лов када су оне најрањивије (гнезђење и одгајање младунаца); додаток III (A и B) – врсте за које се дозвољава коришћење у појединим државама чланицама, уз значајна ограничења; Национални статус заштите гнездеће популације, Национални статус заштите негнездарница и Глобални IUCN статус: CR – критично угрожена, EN – угрожена, VU – рањива, NT – скоро угрожена, LC – последња брига, DD – недовољно података, NA – није евалуисан, / – без статуса; Миграторни статус: в – вероватан миграторни статус; м – могући миграторни статус; б – бивши миграторни статус; ГС – гнездарница станарица; ГСел – гнездарница селица; Л – луталица; II – пролазница и З – зимовалица; ИВ – ишчезла врста.

ЗАКЉУЧАК

Орнитолошким истраживањима Биолошког друштва „Др Сава Петровић“ из Ниша у периоду 2020-2021. године на простору Споменика природе „Лалиначка слатина“ забележено је присуство 66 врста птица. С обзиром на то да фауна овог подручја до сада није објављивана, ови подаци обједињени су са подацима за 37 врста птица које су прикупили орнитолози приликом неколико посета Лалиначкој слатини у периоду од 2003. до 2013. године а чији се налази наводе само у студији заштите овог подручја. Обједињавањем података, број врста забележених на територији слатине повећан је на 72 врсте. Резултати спроведеног истраживања показују да је потврђено присуство 30 врста наведених у студији, а евидентирано је и 36 нових врста за подручје слатине. За 6 врста није потврђено присуство. Од укупног броја забележених врста чак 42 врсте су означене као гнездаричке подручја.

Подручје Лалиначке слатине је од националног али и међународног значаја за заштиту птица. На слатини је забележено 58 строго заштићених дивљих врста птица и 13 заштићених врста у складу са Законом о заштити природе и 9 врста заштићених Законом о дивљачи и ловству. Када је међународна заштита у питању, велики број врста је заштићен Бернском конвенцијом (62 врсте), Вашингтонском конвенцијом (14 врста) и Директивом о птицама (14 врста на додатку I, 16 на додатку II, а 4 врсте на додатку III). Према критеријумима IUCN-а, категоријама критично угроженим CR, угроженим EN, и рањивим VU врстама припадају гнездеће популације 7 забележених врста: крсташ (*Aquila heliaca*) ритска сова (*Asio flammeus*), еја ливадарка (*Circus pygargus*), сива ветрушка (*Falco vespertinus*), барска шљука (*Gallinago gallinago*), јаребица (*Perdix perdix*) и грлица (*Streptopelia turtur*); негнездеће популације 5 забележених врста: крсташ (*Aquila heliaca*) ритска сова (*Asio flammeus*), пољска еја (*Circus cyaneus*), препелица (*Coturnix coturnix*) и грлица (*Streptopelia turtur*); две врсте имају висок статус угрожености на глобалном нивоу а то су крсташ (*Aquila heliaca*) критично угрожена врста (CR) и грлица (*Streptopelia turtur*) означена као рањива (VU).

Имајући у виду резултате досадашњих истраживања, положај Лалиначке слатине и квалитет станишта, може се претпоставити да је укупан диверзитет птица слатине вероватно већи од тренутно забележеног. С циљем свеобухватније заштите птица и у наредном периоду је неопходно предузети даља истраживања орнитофауне и

успоставити континуирани мониторинг програм како би се добили комплетнији подаци о присуству врста, њиховом миграторном статусу, бројности, локалној дистрибуцији, фенологији, али и проблемима заштите, како би се спроводиле и адекватније мере и очувала, како станишта птица, тако и саме јединке, и унапредило стање бројности њихових популација.

ЗАХВАЛНИЦА

Истраживање, фотографисање и снимање фауне птица реализовано је по основу Уговора о пружању услуга снимања пропагандно документарног филма о Споменику природе „Лалиначка слатина“ између Дирекције за изградњу града Ниша као Наручиоца и Биолошког друштва „Др Сава Петровић“ из Ниша као Пружаоца услуга (у Дирекцији заведено под бр. 03-1273-4/2020 од 17.03.2020. године, а у Друштву под бр. 7/2020 од 18.03.2020. године). Активности су спроведене под условима заштите природе у заштићеним природним добрима прописаним решењем Завода за заштиту природе Србије под бр. 03 019-3436/2 издатим 07.02.2020. године. Захваљујемо се Дирекцији за изградњу града Ниша и Заводу за заштиту природе Србије, канцеларији у Нишу на изванредној сарадњи и подршци током реализације активности. Хвала др Димитрији Савић-Здравковић за помоћ приликом израде овог рада. Захваљујемо се др Саши Станковићу са Департамента за биологију и екологију, Природно-математичког факултета у Нишу на уступању фотографија којима је потврђено гнезђење *Asio otus*. Хвала Марку Шћибану и Радиславу Мирићу на стручној помоћи, као и рецензенту и уреднику на доприносу да рад буде бољи и квалитетнији.

ЛИТЕРАТУРА

- Bibby, C., Jones, M. & Marsden, S. (1998): Expedition Field Techniques - Bird surveys. Expedition Advisory Centre.
- BirdLife International (2020): Handbook of the Birds of the World and BirdLife International digital checklist of the birds of the world. Version 5. Available at: http://datazone.birdlife.org/userfiles/file/Species/Taxonomy/HBW-BirdLife_Checklist_v5_Dec20.zip
- Дирекција за изградњу града Ниша (2015): План управљања споменика природе "Лалиначка слатина" за период 2016-2025. године. Ниш.
- Ferguson-Lees, J., Christie, D. (2001): Raptors of the world. Christopher Helm. London.
- Gregory, R. D., Gibbons, D. W. & Donald, P. F. (2004): Bird census and survey techniques. Bird ecology and conservation 17-56.
- IUCN (2022): IUCN Red List Categories and Criteria. Available at: <https://www.iucnredlist.org/resources/categories-and-criteria>
- Hume, R. (2002): Complete birds of Britain and Europe. Dorling Kindersley.
- Milosavljević, V., Randjelović, V. & Zlatković, B. (2002): Vegetacija Lalinačke слатине код Ниша. VII Симпозијум о флори Србије и суседних подручја. Zbornik rezimea. Dimitrovgrad, 47 pp.
- Niketić, M. (1995): Pregled flore šireg područja Lalinačke слатине код Ниша. II Симпозијум о флори Србије (IV Симпозијум о флори југоисточне Србије). Zbornik rezimea, Vranje, 34 pp.
- Nikolić, M. & Plić, M. (2021): Short-eared Owl (*Asio flammeus*). Short notes "From the ornithological notebook". *Acrocephalus*. [In press]
- Nikolić, M. (2021): European Golden Plover (*Pluvialis apricaria*). Short notes "From the ornithological notebook". *Acrocephalus*. [In press]
- Novčić, I. D. (2004): List of Strigiformes species in the Belgrade Natural History Museum bird collection. *Archives of Biological Sciences* 56 (3-4): 79-88.
- Панчић, Ј., (1884): Додатак флори Кнежевине Србије. Краљевска Српска државна штампарија. Београд.
- Петровић, С. (1885): Додатак флори околине Ниша. Краљевско-српска државна штампарија, Београд.
- Пузовић, С. & Пањковић, Б. (eds.) (2015): Управљање природном баштином у Војводини. Покрајински секретаријат за урбанизам, грађевинарство и заштиту животне средине и Покрајински завод за заштиту природе. Нови Сад; 156 pp.
- Пузовић С., Радишић Д., Ружић М., Рајковић Д., Радаковић М., Пантовић У., Јанковић М., Стојнић Н., Шћибан М., Туцаков М., Гергељ Ј., Секулић Г., Агоштон А. & Раковић М. (2015): ПТИЦЕ СРБИЈЕ: процене гнездећих популација 2008–2013; процене трендова популација 1980–2013. Друштво за заштиту и проучавање птица Србије и Природно-математички факултет, Нови Сад.
- Пузовић, С., Секулић, Г., Стојнић, Н., Грубач, Б. & Туцаков, М. (2009): Значајна подручја за птице у Србији. Министарство животне средине и просторног планирања, Завод за заштиту природе Србије, Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој, Београд.
- Radišić, D., Vasić, V., Puzović, S., Rružić, M., Šćiban, M., Grubač, B., Vujić, A. (eds.) (2018): Red Book of Fauna of Serbia III – Birds. Institute for Nature Conservation of Serbia, Belgrade, University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Biology and Ecology and Bird Protection and Study Society of Serbia, Novi Sad. Belgrade.
- Randelović, V., Zlatković, B. & Dimitrijević, D. (2007): Fitogeografska analiza flore lalinačke слатине. IX Симпозијум о флори југоисточне Србије и суседних подручја са међународним учешћем, Zbornik rezimea, Niš, 73-82 pp.
- Службени гласник РС (5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016): Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива. ЈП Службени гласник, Београд.
- Службени гласник Републике Србије (18/2010 и 95/2018 - др. закон): Закон о дивљачи и ловству. ЈП Службени гласник, Београд.
- Службени гласник Републике Србије - Међународни уговори (102/2007): Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта (Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats) – Бернска конвенција
- Службени лист СРЈ - међународни уговори (11/2001): Закон о потврђивању Конвенције о међународном промету угрожених врста дивље фауне и флоре (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) – Вашингтонска конвенција.
- Службени лист града Ниша (17/2015): Одлука о проглашењу Споменика природе „Лалиначка Слатина”. Скупштина општине Мерошина.

Службени лист града Ниша (74/2015): Одлука о проглашењу Споменика природе „Лалиначка Слатина”. Скупштина града Ниша.

Sutherland, W. J., Newton, I., & Green, R. (2004): Bird ecology and conservation, a handbook of techniques. Oxford university, Oxford.

Svensson, L., Mullarney, K. & Zetterström, D. (2009): Collins Bird guide 2nd edition - The most complete guide to the birds of Britain and Europe. HarperCollins Publishers Ltd. London.

Шћибан, М., Рајковић, Д., Радишић, Д., Васић, В. & Пантовић, У. (2015): Птице Србије – критички списак врста. Покрајински завод за заштиту природе и Друштво за заштиту и проучавање птица Србије, Нови Сад.

Zlatković, B, Randelović, V. & Amidžić, L. (2005): Flora i vegetacija slatina Centralne i Južne Srbije i njihova valorizacija sa aspekta zaštite. Elaborat. Zavod za zaštitu prirode Srbije. Beograd.

Јовић, Д., Нешић, Д., Стојковић, З., Недељковић, Д. & Грубач, Б. (2013): Споменик природе „Лалиначка слатина”. Студија заштите. Завод за заштиту природе Србије. Београд.

Службени гласник РС - Међународни уговори (102/2007): Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта (Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats).

Службени гласник РС (36/2009, 88/2010, 91/2010, 14/2016, 95/2018 - други закон и 71/2021): Закон о заштити природе.

THE WEALTH OF THE ORNITHOFAUNA OF THE NATURAL MONUMENT – SALTMARSH "LALINAČKA SLATINA" NEAR NIŠ

Marko Nikolić, Milan Ilić

Summary

Ornithological research conducted by the Biological Society "Dr Sava Petrović" from Niš in the period 2020-2021 in the area of the Natural Monument "Lalinačka slatina" salt marsh has recorded the presence of 66 species of birds. Since the fauna of this area has not been published so far, these data are combined with data on 37 bird species collected by ornithologists during several visits to Lalinačka slatina in the period from 2003 to 2013, the findings of which are stated only in the conservation study of this area. By merging the data, the number of species recorded on the territory of this salt marsh has increased to 72 species. The results of the research have confirmed the presence of 30 species listed in the study, whereas 36 new species were recorded in the salt marsh area. However, the presence of 6 species was not confirmed. Out of the total number of recorded species, as many as 42 species have been determined as nesting birds of this area.

The area of Lalinačka slatina is of national and international importance regarding the protection of birds. Here have been recorded 58 strictly protected wild bird species and 13 protected species in accordance with the Law on Nature Protection, as well as 9 species protected by the Law on Game Animal and Hunting. When it comes to international protection, a large number of species are protected by the Berne Convention (62 species), the Washington Convention (14 species) and the Birds Directive (14 species in Annex I, 16 in Annex II and 4 species in Annex III). According to the IUCN criteria, to the categories of criti-

cally endangered CR, endangered EN, and vulnerable VU species belong the nesting populations of 7 recorded species: imperial eagle (*Aquila heliaca*), short-eared owl (*Asio flammeus*), Montagu's harrier (*Circus pygargus*), red-footed falcon (*Falco vespertinus*), common snipe (*Gallinago gallinago*), grey partridge (*Perdix perdix*) and European turtle dove (*Streptopelia turtur*); the non-nesting populations of 5 recorded species: imperial eagle (*Aquila heliaca*), short-eared owl (*Asio flammeus*), hen harrier (*Circus cyaneus*), common quail (*Coturnix coturnix*) and European turtle dove (*Streptopelia turtur*); as well as two species that are highly endangered at the global level, namely the imperial eagle (*Aquila heliaca*), a critically endangered species (CR) and the European turtle dove (*Streptopelia turtur*) categorized as vulnerable (VU).

Having in mind the results of research conducted so far, the position of Lalinačka slatina and the quality of habitats, it can be assumed that the total diversity of this salt marsh's birds is probably even higher than currently recorded diversity. In order to achieve more comprehensive protection of birds in the coming period, it is necessary to undertake further research of ornithofauna and establish a continuous monitoring program to obtain more thorough data on the presence of species, their migratory status, numbers, local distribution, phenology, but also on the protection issues, all with the aim of conducting more adequate measures, conserving both bird habitats and individuals and increasing the numbers of their populations.